

DIARI CATALA

POLITICH Y LITERARI

REDACTAT EN LAS QUATRE PROVINCIAS DE CATALUNYA.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ.

EN BARCELONA, Carrer de Fernando, n.º 32, 1.ª
 EN GIRONA, Llibreria de Dorca, Plassa de la
 Constitució, n.º 9.
 EN LLEIDA, Plassa Constitució, n.º 21, ent.º
 EN TARRAGONA, Rambla de Sant Joan, n.º 58.
 SUCURSAL EN GRACIA, Devant del Teatro, dipò-
 sit de màquines de cusir.

Dissapte 4 de Juny de 1881.

SANT DEL DIA.

Sant Francisco Caracciolo fr.

QUARANTA HORAS.

EN BARCELONA: Igle. de Ntra. Sra. de la Esperansa.
 EN GIRONA: Iglesia del Mercadal.—EN LLEIDA: En lo
 Hospici.—EN TARRAGONA: Iglesia de Religiosas de
 Ntra. Sra. y Ensenyansa.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.

EN BARCELONA, un mes. . . . . 5 rals.
 EN GIRONA, LLEIDA Y TARRAGONA, un
 mes. . . . . 6 »
 DEMÉS PUNTS D' ESPANYA, un trimes-
 tre. . . . . 20 »
 ESTRANGER (unió postal), id. . . . . 40 »

ESPECTACLES.

Barcelona.

PUBLICHS.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Avuy 4.—Ex-
 traordinaria fora de abono.—**La Favorita**, per
 lo Sr. Masini.—A dos quarts de nou, a 5 pessetas.
 —Cuart y quint pis, 2'50 y 1'50.—Diumenge des-
 pedida del Sr. Masini y de la companyia.

TEATRO DEL ODEON.—Monstruosos especta-
 cles.—Diumenge a dos quarts de quatre a 10 cuar-
 tos.—**D. Juan de Serrallonga**, primera y
 segona part, y la comedia en 2 actes, **L'ordi-
 nari de Sant Eoy**.—Dilluns.—Los dos dra-
 mas en 10 actes, **Julietta y Romeo** y **La
 Venganza de Romeo**, y la comedia
L'últim inglés.—Com aquets espectacles
 durarán sis horas per lo menos, no hi haurá fun-
 ció per la nit.

TEATRO DE NOVEDATS.—Funció pera demá
 diumenge.—Debut de la gran Companyia drá-
 matica-Italiana, baix la direcció del artista Ca-
 baller Bellotti-Bon, ab la comedia nova en cinch
 actes, titulada: **I Fourchambault**.—A dos
 quarts de nou.—Entrada 4 rs.

Pera lo dilluns, estreno de la comedia en 3 actes,
 titulada **¿Divorziamo?**—Se despatxa en
 contaduria pera ditas funcions de las 10 a 12 del
 mati y de las 4 a las 6 de la tarde.

TIVOLI—Dissapte.—Societat Latorre.—Estre-
 no de la opereta comica catalana, en tres actes,
Crispi Nyinyola.—Entrada 2 rs.—A dos
 quarts de nou.

BON RETIRO.—Avuy inauguració.—A dos
 quarts de nou.—Entrada un ral y mitx.—**Lo
 diari ho porta**.—Estreno de **La hoja de
 parra** (sarsuela).—Ball **La Eucantadora**.
 —**Petaca y boquilla**.—No's donaran sorti-
 das.—Se despatxa pera demá diumenge.

TEATRO MASINI.—Rambla de Catalunya, de-
 vant de la estació de Tarragona.—Inauguració de
 la temporada.—Funció pera avuy dissapte 4 del
 corrent.—1.ª Serie: 1.ª de abono.—La sarsuela en
 3 actes, titulada: **El Diablo en el Poder**.—
 Ball.—Entrada un ral.

TEATRO LIRICH.—SALA BEETHOVEN.—
 Demá diumenge, a dos quarts de quatre de la tarde
 se dará lo quint concert del 2.º abono, 2.º de la
 2.ª seria, baix la direcció del mestre Goula.—En-
 trada general 1'50 pessetas.

CIRCO EQUESTRE BARCELONES.—*Plassa
 de Catalunya*.—Avuy dissapte 4 de Juny.—Escu-
 lida funció prenenthi part Mr. Levantini y Cee-

Mee.—Entrada 3 rals.—A tres quarts de nou.
 Demá diumenge dugas extraordinarias funcions.
SOCIETAT DE BALLS DE BARCELONA.—
Antiga de Pascua.—Se invita a las aliadas
 a la *Nova de la Mercé*, pera lo Certámen y ball
 que's dará lo dia 5 del corrent. Los senyor sócios se
 servirán passar per aquesta secretaria, Plassa
 Real 16 tenda, avuy de 8 a 11 de la nit pera re-
 collir lo titul de soci.—*La Junta*.

GRAN CERVECERIA

y restaurant

DE AMBOS MUNDOS.

BARCELONA.

Dejeuner.

Raviolis Italiane.
 Rognons sautés madère.
 Poisson sauce majonnaise.
 Ros-bif aux Croquettes de pommes.

Diner.

Potage Vermicelles.
 Croustades a la Toulouse.
 Langue de boeuf a la Bourgeoise.
 Poisson frits.
 Asperges en Branches.
 Poulets rotis,
 Pudding de Semoule.
 Desserts.

RECLAMS.

EL AGUILA

GRAN BASSAR DE ROBAS FETAS

Plassa Real, núm. 13

Gran assortit de trajos complerts en llana, melton
 tricot y mesclas pardesús ó sobretodos en diagonals
 y mesclas; chaqués y americanas en melton, llana,
 tricot y mesclas, tot construhit ab elegancia y esme-
 ro. Preus baratissims, segons podrá veurers en la
 nota de preus insertada en son lloch corresponent

LA EMPERATRIZ
 Fabrica.

3, ESCUDELLERS BLANCS 3

ANTIGA TINTORERIA

DEL CENTRO

LLIBRETERIA, 13, y Sucursal ESCUDELLERS, 56

Se tenyeix y renta la roba de caba-
 ller ab tota perfecció.—Especialitat
 en tenyir tota classe de sederias.

LLIBRETERIA, 13, y ESCUDELLERS, 56.

50 TAPINERIA 50

LA LUCIA

FÁBRICA DE COTILLAS.

VENÉREO. Sa curació es prompta,
 radical y segura sens
 mercuri, copaiva ni al-
 tras preparacions perjudicials, per medi del
XAROP ANTI-VENÉREO DEL DR. CASASA.—Go-
 norreas, llagas, tumors, dolors, estrényiments; lo
 venéreo, en fi, en totas las sevas formas, per crón-
 nich que siga, se cura prompte y bé ab aqueix
 enimitable Xarop, exclusivament vegetal.—Vegis lo
 prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN
 FARMACIA plassa de la Constitució, cantonada al
 carrer de Jaume I.

HERPES, sarna, escrófulas, y pe-
 més humors, aixis intsens
 com externs. No de cuy
 dar que'l Rop anti herpetic de Dulcamara
 compost del Dr. Casasa, es l' únich que
 cura radicalment, sens que donguin senyal d'
 haber existit
 —Vegis lo prospecte.—Unich depòsit.—Gran Far-
 macia del doctor Casasa, plassa de la Constitució
 cantonada al carrer de Jaume I.

APRENT EBANISTA.—Se'n necessita un. Car-
 rer Comercial, núm. 3, detrás del Born.

BELLA JARDINERA

Rambla de Estdis, 3.
En aquest gran establiment de Sastreria que se acaba de obrir, trobarà l' públich en general, un brillant y variat surtit de géneros, tant del país com estrangers pera mida, á preus sumament económichs.

SECCIÓ DE ROBAS FETAS.—SE RECOMANA SON TALL.

RELOTJES

de or y plata, de totes classes y preus económichs, n' hi ha procesdents del Monte-pio y son cronómetros y repetitions á horas, cuarts y minuts. Se asseguran igual que las composturas; en cambi se admeten los usats. Plaza Real, 10, Relotjeria El Cronómetro

TARJETAS

finas pera visitas, direcció y anunci de 1 á 3 pesetas 100. Menbrents paper superior pera correspondencia comercial de 12 á 15 pesetas lo 1000; sobres impresos de 5 á 7 pesetas 1000; esquelas funeral de luxo de 5 á 15 pesetas 100; cromos, impresions y programas casi de balde. Litografía Plassa de Sant Miquel, 3.

JOSEPH VENTURA.

Acaba de obrir un nou dipòsit de papers pintats pera decorar habitacions ab gust y economia.

Carrer de 'n Petrixol, núm. 4.

LLEY

D' ENJUICIAMENT CIVIL desde Febrer de 1881, anotada y concordada.

Se trova en la nostra Administració. Preu encuadernada, 10 rals.

TRAJOS Á 5 DUROS,

A MEDIDA 6 DUROS
Pantalons á 6 pesetas. Gran novetat en géneros del país y estranjers. Bassar de sastreria. Poment, 2.

BARCELONA 4 DE JUNY.

CONTINUEM.

Nos ferem cárrech ahir de la manera poch atenta ab que fou rebuda pe l' governador civil de Barcelona la Comissió del Foment de la Producció Espanyola y de la Prempsa, al presentarli la sollicitut pera celebrar una manifestació proteccionista. Avuy debem dir alguna cosa respecte á la actitud del senyor Herreros de Tejada. Se 'ns habia dit, y nosaltres ho habiam cregut, que l' senyor Herreros, prescindint de las sevas opinions sagastinas, era un cumplert caballer. La manera com rebé á la Comissió que passá á veure l' casi 'ns ne feu dufar. ¿Com se explica aquella actitud semi-amenasadora que desde un principi ja manifestá aquella autoritat? ¿Creya tal vegada que algú li faltaria al respecte degut entre personas ben educadas? No ho podem creure; se sospitava de la seva negativa per entrevistas ab anterioritat tingudas ab ell; y ningú de la Comissió 's proposaba sostenir lo mes petit altercat ab lo senyor Gobernador.

¿Tenia ressentiments particulars contra algun dels comissionats? Tampoch ho podem creure, perque las personas, conegudas sevas que hi habia allí sols tenian ab ell relacions amistosas los demás no tenian cap motiu per estarne malecontets. ¿A qué donchs, fou degut aquell *ex-abrupto* de S. E.? ¿Tenia órdenes terminants y categoricas del govern central, pera desairar y faltar á la Comissió que, ab tot lo respecte li aná á fer una demanda? ¿Li habia l' Centro ordenat que llansés un *reto* á Barcelona? ¿O estava tal vegada mal humorat per lo que la prempsa diu respecte als fets en Barcelona ocorreguts ab motiu de la estancia en ella del senyor Pi y Margall?

De tots modos, quedarem sorpresos de la actitud del Gobernador; nos extranya la manera de rebre

'ns; compreguerem que debia haberhi entre mitx alguna qüestió molt séria; pero tot aixó no disculpa l' modo brusch y poch atent ab que 's portá l' senyor Herreros.

Un' altra cosa hi ha senyor Gobernador; y es aquella rahó *piramidal, sagastina pura*, de que no podia consentir la manifestació *perque la lley no li permeti*.

¿Y aquest es lo coneixement que de la lley té V. senyor Gobernador? ¿S' ha pres lo trevall de llegir la lley sobre reunions públicas, promulgada en temps de 'n Romero Robledo, y qual article tercer s' ocupa de las manifestacions y professons cívicas? Y si l' ha llegit ¿s' en ha format un concepte clar? Dihem aixó, perque nosaltres no habem sapigut veure que l' tal article prohibeixi las manifestacions, y perque, si l' Foment y la Comissió que aná á demanarli l' permís hagués sapigut que la lley no ho permetia, no l' hi haurian anat á demanar.

Al dir que «la lley no la permetia», era precís estarne ben segur; y no n' estava segur, perque no sapigué ni pogué citarla. L' únich que no permet la lley es la arbitrariedad d'en Sagasta; es la iniquia dels constitucionals al país; es lo procediment empleat sempre per la gent de la porra; es en una paraula, lo lliure cambi ficat en las esferas del govern. Aixó es lo que no permet la manifestació; no es la lley senyor Gobernador. Si la lley hagués militat en favor de la negativa, no hauria V. obrat com ho va fer; que es ben sapigut alló de que quan faltan rahons s' ha d' acudir als crits y aixó es lo que feu V.

Manifestació federal en Gracia.

Com ja incicabam ahir, en un suelto que varem escriure á última hora, lo senyor Pi y Margall va ser objecte avans d' ahir d' una ovació tan entusiasta com espontánea en la vehina vila de Gracia.

Una verdadera multitud l' esperaba en lo passeig de Gracia á la entrada de la població, que al veurel arribar prorumpé en aplausos, mentres una música tocaba la *Marsellesa* y 's cremaban cohets y fochs de bengala ab profusió.

Lo senyor Pi ocupaba una luxosa carretel·la, en la que hi anaban també los senyors Lleonart y Rabasa, federalistas de Gracia y l' president del Comité federal de Barcelona, senyor Almirall. Detrás de la del senyor Pi seguian altres carruatges en los que hi anaban la comissió de Gracia, organitzadora de la manifestació, lo Comité federal de Barcelona, la Junta directiva del *Centro democrátiich federalista* també de Barcelona, representants de la Juventut federalista, etc., etc.

Lo senyor Pi y personas que l' acompanyaban se dirigiren al Teatro Principal acompanyats d' una multitud entre la que hi habia mols ciutadans ab atxas. Durant tot lo transit no deixaren de cremarse fochs de bengala. L' animació y l' entusiasme eran indescriptibles.

Lo Teatro de Gracia tenia 'ls frontis il·luminats ab gas, com en los dias de grans solemnitas. Per l' interior estava plé de gom á gom, fins al punt de no poder contenir una persona mes.

En l' escenari s' habian destinat cadiras de preferencia á la comissió organitzadora y al comité de la nostra ciutat.

Al apareixe l' senyor Pi tot lo públich lo saludá ab llarch y nutrits aplausos. Gracia reivindicabo ab aquella manifestació solemne son titól honros de federalista.

Prengué la paraula l' senyor Derch, de la comissió, qui dirigí sentidas paraulas al auditori. L' orador se felicitá ab entusiastas frases, dels brillants resultats que dona la campanya empresa pe l' senyor Pi y Margall. (Gran aplausos.)

Prengué tot seguit la paraula lo nostre amich don Baldomero Lostau, qui pronnciá un brillant discurs. Lo senyor Lostau feu una eloquent defensa dels principis federalistas y encarregá al auditori la major fermesa de conviccions. Dirigí després atinadissimas y oportunas consideracions als obrers, encarregantlos hi que s' ocupin de la cosa pública y que tingan confiansa en la eficacia dels principis federalistas. Lo discurs del ex-diputat á Córts fou interromput molas vegadas y coronat pe 'ls aplausos de tot l' auditori.

S' aixecá per fi lo senyor Pi y Margall y tot lo públich lo saludá llarch rato ab entusiastas aplausos.

Son discurs fou eloquentíssim y brillant. Podem dir que tingué duas parts, consagrants la primera á defensar la integritat dels principis federals y la

segona á combatre la pretenguda y fracasada unió (?) democrática.

Tingué l' senyor Pi y Margall períodos grandiloqüents, sobre tot los consagrats á contestar als que sostenen que l' pacte federal podria menoscabar la unitat nacional. «Acabo de arribar de Figueras, deya, y allí, al preguntar als figuerenchs si volian formar part de Catalunya, tots unánimament varen contestar que sí.» En aquest moment lo Teatro presentá un aspecte solemne. Tots los presents aplaudian ab frenesí, indicant ben bé que opinaban com los federals del Ampurdá.

¿Com es possible, afegia després lo senyor Pi que hi hagi cap provincia que 's vulga separar d' Espanya? ¿Per ventura no hi ha entre totes ellas identitat d' aspiracions y mancomunitat d' interesos?

Y admetent luego la hipótesis absurda dels unitaris va demostrar que, si arribés cas tan extrem, aquellas mateixas provincias que en mal hora 's rebelesin contra la mare pátria acabarian per demanar que se 'ls admetés en la nacionalitat espanyola.

Encarregá l' senyor Pi la major fé en las ideas, y en un de sos eloqüents rasgos digné; no vacileu; no dubteu; avuy per demá que sobrevinguessen en la nostra pátria certs aconteixaments, lo triunfo sería indefectible de la federació. (Estrepitosos aplausos.)

Es imposible seguir pas á pas al orador. Sols direm que son discurs fou notabilíssim y que produhi verdadera sensació en la l' auditori.

Al acabar lo discurs lo senyor Pi va ser aclamat per la concurrencia.

Acaba la sessió del Teatro Principal, s' improvisá en lo carrer una manifestació.

Lo senyor Pi va ser acompanyat al «Centro democrátiich federal» de Gracia per una gran multitud. En tots los carrers del transit se cremaban altra vegada fochs de bengala y la música tocaba himnes patriótiichs.

En lo Centro se l' obsequiá, aixís com á sos companys de Barcelona, ab un espléndit refresch, després del qual se pronunciaren brindis entusiastas pe 'ls senyors Lleonart y Rabasa, de Gracia, y 'ls senyors Roig Minguet, Ardid, Feliu y Codina, Betancurt y altres que fora llarch citar.

Lo senyor Feliu y Codina, en un brindis, se feu carrech de que en Gracia no hi habia Comité federal y proposá, entre 'ls aplausos de tots los presents, que l' Comité federal interi de Gracia fos la Comissió organitzadora de la manifestació.

S' aixecá l' senyor Pi y Margall y després de brindar en sentidas paraulas per la vila de Gracia, indicá la conveniencia de que la Comissió á que habia aludit lo senyor Feliu y Codina s' encarregués interinament de la direcció del partit federal de Gracia y per lo tant tingués la forsa de Comité, aconsellant als federalistas gracienses que l' acceptin y secundin. La reunió acceptá unánimement la indicació del senyor Pi.

Després tota la comitiva s' dirigí al carrer Major acompanyada per la música y una gran gentada. Com en l' anada al Centro, també 's cremaren flamas de bengala.

Tal siguié, á grans rasgos, la manifestació d' avans de ahir, manifestació que deixarà rastre en Gracia y que haurá fet fracassar del tot los projectes dels unitaris d' aquella vila.

Visita á establiments industrials.

—Avants d' ahir lo senyor Pi y Margall, acompanyat de varios amichs, va visitar l' important establiment tipográfiich dels senyors Montaner y Simon, y ahir feu lo mateix ab la grandiosa fábrica dels senyors Batlló y Batlló, la tipo-litografía de don Celestí Verdguer, la fábrica de galeta dels senyors Viñas y Companyia y La Maquinista Terrestre y Marítima. En tots aquestos establiments siguié lo senyor Pi objecte de la mes fina galanteria, aixís per part dels amos com dels trevalladors.

En la fábrica dels senyors Batlló y Batlló tingué ocasió d' observar que en la gran quadra dels telers mecánichs n' hi ha mes de dos cents en vaga, efecte de la crissis que atravessa la industria del nostre país.

En la fábrica dels senyors Viñas y Companyia hi habia disposada elegantment una taula ab mostrars de totes las classes de galeta que 's fabrican en aquell important establiment, destacantse en lo centro un elegant ramellet en lo que s' hi llegia una inscripció alegórica al senyor Pi.

Al arribar á n' aquest important establiment va trobar lo nostre amich reunit lo comité federal y

alguns correligionaris de Badalona que li dirigiren una estussia salutació.

En la Maquinista Terrestre y Marítima los obrers, que habian plegat mentres lo senyor Pi se robaba en l'establiment, l'esperaren en lo carrer tributantli mostrades de simpatía.

Lo senyor Pi quedá sumament satisfet del estat d'adelanto en que ha trobat á la nostra industria y feu vots pera que cessin las causas que avuy no li permeten adquirir tot lo desarrollo que mereix.

Sortida cap á Lleyda.—En lo tren corren d'aquest dematí sortirà en direcció á Lleyda lo senyor don Francisco Pi y Margall qui permanecerá en aquella ciutat fins á dilluns. L'acompanyará una comissió del Comité federal de Barcelona y altres correligionaris.

A la «Crónica de Catalunya.»—Hem llegit l'article que ahir nos dedicaba en contestació al nostre de la edició anterior; esperém, no obstant, pera contestarlo la segona part que promet dedicarnos. Allavoras nos farem cárrech de la primera y de la segona part.

Una aclaració.—La *Publicidad* d'ahir en un dels seus ecos polítichs en que s'ocupaba del nostre diari y d'algunas altrás cosas y cosas digué que «un dels sers que admira'l senyor Almirall es lo poliglota.» No sabem si 'ls naturalistas han classificat encare aquell ser, ni si ho han fet los filosofhs; demaném al nostre colega que 'ns dispensi l'obsequi de dirnos á quina categoría perteneix.

Estreno.—Aquesta nits' estrena en lo teatro del Tivoli una obra escrita en lo nostre idioma y que s'titula «Crispi Nyinyola,» sent la música de la opereta «Crispino é la Comare.»

Corperacions.—La societat «Colegi de professors de Catalunya» celebrará sessió ordinaria lo dia 4 dels corrents á las 9 en punt de la nit en lo Foment de la Producció Nacional.

Desaparició.—D'un pis del carrer de Lauria va desapareixe ahir la minyona de servey, emportantse alguns diners y roba, propietat de sos amos.

Robo.—D'un pis del carrer de las Carretas foren robadas ahir, sense fractura de porta, alguns diners y pessas de roba.

Circo Equestre.—Cada dia es major la concurrència que assisteix á las funcions que dona la companyia equestre, acrobática dels senyors Alegria y Chiesi en lo Circo Equestre Barcelonés de la ex-plassa de Catalunya. Avans d'ahir, dia de Moda, estaban plens la major part dels palcos y butacas, figuranthi ja moltes de las principals familias d'aquesta ciutat.

Próximament debutarán en lo Circo los célebres clowns cómichs gimnástichs Germans Honrey.

Vacant.—Per la mort de don Joseph O. Canosa está vacant la escola municipal de noys del carrer mes Alt de Sant Pere. Los mestres que desitxin lo traslado poden dirigir sas sollicituts fins lo dia 11 del mes actual á la secretaria del Ajuntament.

Arribada.—Los senyors don Eduard Tamaro y don Modest Vidal se troban ja de retorn entre nosaltres, després de haber representat dignament á l'Associació catalanista d'excursions científicas en las festas de Madrid ab ocasió del Centenari de don Pere Calderon de la Barca.

Manifestació proteccionista.—La manifestació proteccionista organizada per l'Institut de Foment del Treball Nacional se celebrará avuy á dos quarts de tres de la tarde en lo teatro Principal.

E. P. D.—Ahir á primeras horas de la matinda va morir víctima dels mes aguts dolors lo mestre de casas Joseph Millás, subjecte que estava parlant ab lo fogonista en l'acte de explotar la caldera de vapor de la fábrica dels senyors Rodés, situada en la Ronda de Sant Antoni.

A pesar de que la familia del finat ha fet totas las gestions necessarias pera enterrarlo ahir mateix, no pogué lograrho, puig lo jutje disposá que se 'l portés al Hospital pera ferli practicar la autopsia.

Atropell.—Se 'ns ha dit que avans d'ahir á dos quarts de dotse de la nit y entre 'ls carrers de Ronda, Ausias March y Claris, fou atropellat per un vigilant un jove que festejava á una senyoreta d'aquells vols, pegantli algunas bastonadas per encárrech del pare de la citada senyoreta. Ab tal motiu se promogué un alborot en lo que hi inter-

vingueren alguns transeunts, los quals lograren apaciguar als contundents.

Publicacions.—Hem rebut lo repart setmanal del «Catecismo dels maquinistas navals y terrestres,» quadern 89, obra escrita per don Jaume Barrera y Bodet y lo número 325 de «El Porvenir de la Industria,» periódich de ciencias, industria, agricultura y comers, publicat baix la direcció del ingenyer industrial don Magí Lladós y Rius.

—Hem rebut també lo numero 25 del any XVI, de la important revista *La Independencia Médica.*

—Continúa publicantse lo periódich *La Borda-dora* ab extraordinari éxit baix la direcció de don Jaume Brugarolas. Lo quadern 59 que acabem de rebre conte bonichs dibuixos y modelos de lletras.

La direcció y administració de dit periódich s'ha traslladat al carrer de Escudellers, número 51 pis primer.

Punt de reunió.—Aquesta tarde á las 2, en lo local del «Institut de Foment del Treball Nacional,» Pi, 5, se reuniran las Juntas Directiva y Consultiva del mateix, los delegats de las Societats adheridas y demás personas invitadas, pera desde allí dirigirse al Teatro Principal ab objecte de celebrar la manifestació proteccionista sobre lo tractat ab Iglaterra.

Aplassament.—Habent de verificarse avuy l'enterro del concejal senyor Bonay, l'Ajuntament ha acordat aplassar l'inauguració de la cascada del Parque fins al dissapte vinent, dia 11 del actual.

En lo Parque de la Montanya.—En aquest conegut lloch de recreo, la societat coral «Barcino» dirigida per don Ramon Bartumeus hi donará un ball-concert corejat, lo diumenje y dilluns de Pascua.

Inauguració.—Aquesta nit tindrà lloch en lo Teatro y Jardins del Bon Retiro la inauguració de la temporada d'istiu. Conforme anunciarem oportunament las companyias dramática, lírica y coreográfica que han d'actuarhi, están compostas d'artistas ventatjosament coneguts del públich de Barcelona, per lo qual esperém que dit Teatro siga tan concorregut ó mes que durant la temporada del istiu passat.

Altre firmant.—Entre 'ls senyors que firman la Instancia demanant permís pera celebrar la gran manifestació proteccionista, publicada en lo número d'ahir, debém afegirhi al senyor don Francisco Romani y Puigdengolas en representació de la Associació de Católichs.

Receptas de franch.—Segons tenim entés, lo número de receptas despatxadas entre pobres y classe proletaria durant lo mes de Maig últim en la acreditada farmacia del Globo, situada en la Plassa Real, ascendeix á 400.

Tarjetas.—La societat «Antiga de Pascua» está repartint ab profusió las targetas de invitació pera 'l certámen, ball d'any y ball de beneficencia que s'han de celebrar respectivament lo diumenje tarde y nit y 'l dilluns en lo magnífich embalat que s'está construhint en la ex-plassa de Catalunya.

Cambi de director.—Lo senyor don Vicents E. Miquel director del periódich autonomista de Valencia titulat *La Protesta*, ha presentat la dimissió de tan honros cárrech fundada en sas moltes ocupacions al gefe del partit en aquella provincia, don Joseph Anton Guerrero, fundador y propietari del citat periódich.

Aquest senyor sentint la determinació del senyor Miquel pero reconeixent lo fonament de sas indicacions, s'ha vist obligat á acceptarli la dimissió, nombrant en conseqüencia pera desempeñar dit cárrech al mes conseqüent y actiu propagador del renaximent literari valencianista, lo nostre particular amich don Constantí Llobart, al qual felicitem.

Noticias de Gracia.—*Foment Graciense.*—A la conferencia que doná lo dissapte passat la senyoreta donya Conchita Llach hi assistí una numerosíssima concurrència que aplaudí frenéticament á dita senyoreta, per haber sapigut á la primera conferencia colocarse en un lloch molt distingit.

Avuy se verificará la clausura de la série de las conferencias que ve donant aquella laboriosa y activa societat, regintse per lo següent programa:

Primera part. Primer, sinfonia de «Guillermo Tell,» á piano y armonium. Segon, aria del «Rigo-

letto.» Tercer, «Carnaval de Venecia.» Quart, Fantasia de armonium. Quint, duo del «Rigoletto.» Sisé, la senyoreta donya Cándida Sanz parlará sobre la «Necessitat de instruhir á la classe obrera.»

Segona part. Primer, sinfonia «Si yo fuese Rey,» á piano y armonium. Segon, aria del «Roberto il diablo,» Tercer, Fantasia del «Faust.» Quart, Miserere del «Troador.» Quint, Himne dedicat á Gracia, Sext y últim, discurs de clausura per lo president de la Societat don Francisco Derch. Després se obsequiará á las senyoretas ab un ball de Societat.

GIRONA 4 DE JUNY.

Desgracia.—Segons nos acaba de referir un practicant del Hospital civil d'aquesta ciutat, ne tingué lloch una lo dimars próxim passat: un pobre convalescent septuagenari s' passejava per la muralla contigua al mateix edifici y caigué en lo fosso. Prompte acudiren los celosos dependents de la casa á aussiliarlo, pero tant aquestos aussilis, com los actius de la ciencia, foren en va, puig que mentres se li practicaban, doná l'últim suspir.

Supliquém al tan actiu com celós administrador d'aquell establiment procuri fer arreglar una baraneta perque no s' reproduhexin semblants incidents, y si no fos dintre sas atribucions per tractarse d'una muralla, no duptem que sa inteligencia sabrá vèncer las dificultats que podria posarli lo ram de guerra.

Bussos.—La companyia d'aquestos atrevits esplotadors sub-marins quetrevallaba per privar la pérdua d'aigües que sufrían los molins de propietat del senyor Vinyals de Flassá, acabá avans d'ahir la seva tasca, y segons se 'ns assegura han fet treballs atrevits y dignes de lloa: los molins de referencia son tres; los treballs han sigut exposats y d'importancia, pero en cambi lo riquíssim propietari ha sigut molt regató ab aquells trevalladors de sota aigua ó sigan *peixos humans.*

Economía.—Si en alguna cosa coneixem que la Comissió Permanent de nostra Diputació provincial ha entrat en lo bon camí de las economías, es en que no ha enviat cap comissió del seu cos, representant la provincia, en lo Centenari de 'n Calderon á Madrid. Siga perque de conservadors que eran han passat á constitucionals, siga perque lo «gran cacique» no existeixi, ó també per haber entrat á ocupar las vacants del senyor Vicens Cánovas y senyor Ferré, los senyors Franquesa y de Rich, imprimint ideas mes económicas en benefici dels contribuyents al pressupost provincial, es lo cas, que en lo present se han quedat quiets á casa y contentantse en aná á la Catedral al ofici de difunts que se celebrá per lo descans del gran poeta que honrá tota la nació.

També podria haberhi una altra rahó ú motiu, que casi podria semblarse á remordimentl com es lo dispendiós gasto que feu la comissió que aná á la Cort quan lo casament del Rey, composta de cinch ó sis personas incluhint lo secretari, don Anton Rigau. Lo que gastaren, ells ho saben, perque á mes de la cantitat diaria senyalada á cada individuo, los gastos varen ser de consideració; per lo que ara han cregut prudent no anar á passejar á expensas de la provincia. Nos complau consignar aquesta economía constitucional encara que sigan los mateixos del temps dels conservadors

LLEYDA 4 DE JUNY.

Conferencia.—La que debia darse lo próxim dissapte en lo «Tranquil-Taller» s'ha suspés ab motiu de la política que ha de donar lo distingit home públich don Francisco Pi y Margall.

Oberts ja los teatros d'istiu y adelantada la estació, se suspendrán aquellas agradables y útils vetlladas hasta Octubre próxim.

Abandono.—Cridém la atenció dels senyor Alcalde y Comissió respectiva sobre lo port poch asseat de los sepulturers, qu'entre altrás llibertats, se permet la de guiar lo cotxe en mánigas de camisa y portarlo al trot. Lo estat d'aquell vehícul y de los arreus de las caballerías es tal, que no deixa lloch á dupte sobre lo complert abandono de os encarregats de sa conservació y llimpiesa.

Subastas.—Las que celebrarán lo diumenje en las Casas Consistoriales d' aquesta ciutat, versarán sobre los serveys següents:

«Almudí y magatsematje de grans:» á las 8 en punt del matí al tipo de 10,000 pessetas.— «Abast de carns y pastos comunals:» á dos quarts de nou al de 1,000 pessetas.— «Pes de romana:» á las 10 al de 1,200 pessetas.— «Sotos de Granyea:» á un quart de onse al de 550 pessetas.— «Cassilla pera la venda de peix:» á dos quarts de onse al de 500 pessetas.— «Casseta del los Camps Eliseos:» á las onse al de 100 pessetas.— «Cassetas de la plassa de 'ls Quartels:» á un quart de dotse subastantse en primer lloch la immediata á la casa de don Miquel Soteres baix al de 150 pessetas.— «Conducció de emigrats y transeunts pobres:» á dos quarts de dotse al de 825.

Regres.—Ha regresat de Madrid lo nostre estimat amic D. Carlos Nadal Ballesté, acompanyat de sa bonica y simpática esposa donya Julia de Arroyo.

Desitjem als rescent casats una llarga felicitat.

També ha tornat don Joseph M. Martorell encarregantse novament de la Arcaldia d' aquesta ciutat.

Inauguració.—Avuy se inaugura la temporada còmica en lo teatro dels Camps Eliseos posantse en escena l'obra del eminent poeta don Joseph Echegaray «El gran galeoto.»

S' ha obert un abono al módich preu de 10 pessetas per vint funcions.

Arribada.—Los correligionaris del senyor Castelar, lo esperan en aquesta ciutat per lo dia 20 procedent de Huesca. Segons notícias dará una conferencia política en lo teatro del Camps Eliseos.

Pluja.—Continuan los nuvols y no passa dia sens que caiga algun ruixat lo que perjudica considerablement als pagesos ocupats en la sega.

TARRAGONA 4 DE JUNY.

Projecte frustrat.—Se han fet vivas gestions pera publicar en la ciutat de Reus un periódich demócrata unionista, pero per ara totes las tentativas han sigut inútils y casi podem assegurar que no arribará á publicarse. Decididament, los unionistas de Reus éesan de desgracia; varen intentar pendrer part en las elecciones y tingueren que retirarse dos dias antes de comensarlas per lo descrédit que sobre ells habia caigut al unirse ab los moderats; avuy desitjaban tenir un órgano en la premsa y han vist frustrada sa idea antes d' executarla.

Tot demostra las exigüas forsas que tenen en aquella liberal ciutat.

Circular.—Per la comissió provincial y en circular que inserta lo *Boletín Oficial* d' ahir, s' ha fet saber als ajuntaments de la provincia que no deuen presentarse per are en los dias senyalats pera la revisió los mossos declarats inútils en los reemplaços de 1879 á 80.

Nou plasso.—Ha sigut concedit lo de quinze dias als ajuntaments que s' troban en descubert en concepte de contingent provincial pera que verifiquin l'ingrés dintre dit improrogable plasso, passat ó finit lo qual se procedirá contra 'ls mossos ab arreglo á l'ordenat en las disposiciones vigentes.

Reunió.—En la que va celebrarse avans d' ahir á la nit per los correligionaris que tenim en aquesta ciutat, s' acordaren los preparatius per lo recibiment y obsequis que s' tributarán á nostre estimat é ilüstre gefe don Francisco Pi y Margall ab motiu de sa próxima vinguda, que no se sab quant será si bé s' calcula que tindrà lloch lo dijous ó divendres próxim.

Corrida.—Ha de ferla, no sabem per ahont, lo senyor Arcalde accidental ó interí don Manel de Orovio.

Durant sa ausencia y la del senyor president del Municipi don Pere A. Torres quedarà encarregat de la Arcaldia lo segon tinent don Fructuós Escalá.

Sessió.—En la que celebrá avans d' ahir á la nit lo Excm. Ajuntament, entre altres acorts de interés, vá concedirse permis pera la construcció del tant cacarejat teatro d' istiu en la Esplanada; la colocació d' un kiosco en la Plassa de la Font pera la venda de refrescos, y la construcció d' un

tancat en lo carrer de Mar solicitada per la empresa del ferro-carril de Reus.

A nosaltres nos sembla que millor que demanar permis pe 'l tancat, la senyora Empresa haguera satisfet los desitjos de tots los tarragonins, construhint la estació definitiva en lo siti ó lloch que ja fa anys te senyalat, conforme va proposarse pe 'l regidor senyor Corbella.

¿Qué será?—Lo nostre apreciable colega *La Opinion* diu que avans d' ahir s' enraonaba de certa noticia molt *halagüeña* per lo vehinat y molt terrible pera los conservadors d' aquesta ciutat que dona la mida d' aquest en sa administració pasada.

No 'n sabém rés, á no ser que s' vulguin referir á que han d' esser encausats, segons diuen, los individuos del Ajuntament dimitit que presidia lo senyor Fábregas.

SECCIO DE FONDO.

DISCURS

PRONUNCIAT PER DON V. ALMIRALL

en la reunió pública celebrada en lo Teatro de Girona, ab motiu de la visita de don Francisco Pi y Margall á dita ciutat.

Gironins:

Permeteu-me que jo, que só catala com vosaltres encara que no hagi nascut ni resideixi en la vostra provincia, sinó en una altra de las en que la centralisació ha dividit la nostra comarca ab l' intent de desunirnos, vos saludí en catalá; en aqueixa parla que fá poch temps era motejada de dialecte, pero que avuy hem conseguit já que sos mateixos detractors reconeguin com á llengua, y que demá obtindrà l' honra que de dret li pertoca de ser un dels idiomas oficials de la federació espanyola. (Molt bé.)

Saludo en vosaltres á la ciutat dels grans recorts y de las grans glorias catalanas; á la que en temps llunyans, millors que 'ls d' avuy per Catalunya, tenia 'l privilegi de dar títol al hereu de la corona; á la ciutat immortal que á principis d' aquest sigle sapigué arrostrar sacrificis de tota mena per salvar sa independéncia amenassada per una invasió que profanant la llibertat de que era filla volia ajunyar nos al absolutisme d' un sol home. (Aplausos.)

Pero no sols voldria saludar en vosaltres á la ciutat dels grans recorts y de las grans glorias pasadas, sino també al poble dels grans fets d' avuy y de las grans esperansas en lo pervenir. Tenen en Castilla un refrá que diu «noblesa obliga», y quant se té la noblesa de Girona, s' está obligat á aumentar ab novas glorias las heretadas dels antecessors.

Avans de venir á aquest lloch, he tornat á recorre los vostres principals monuments, y al trovarme al devant de las inmensas moles d' aqueixas catedrals y d' aqueixas iglesias, reflexionaba y 'm deya: «las generacions que van alsar aqueixos monuments de pedra, anaban ab lo seu sigle, que veyen en ells lo progrés y la millora ¿perqué no ha d' anar també ab lo sigle la generació d' avuy?»

Avuy lo progrés no está en las grans construccions, sino en las grans ideas; sereu donchs, gironins, dignes dels vostres ávis, si os feu apóstols de la idea nova, si contribuïu á redimir la nostra Catalunya, regenerantla per medi del federalisme. (Aplausos.)

Los ideals del mon s' han cambiat d' algun temps á n' aquesta part. Fá alguns anys que tot volia veures caminant cap á la unitat. La unitat era lo bell ideal de las ciencias, de las arts, de la poesia. Avuy s' ha vist que la unitat nos portaria al estancament, á la detenció del progrés. Avuy las ciencias s' han fet positivistas, y estudiant al home tal com es, y á la naturalesa tal com se presenta tenen per fonament la varietat.

Vull parlarvos, encara que molt depressa, puig que no tinch temps pera mes, dels fonaments científics del federalisme, que es lo resultat de la aplicació de la idea positivista y práctica á la ciencia política, y per comensar vaig á fervos en molt pocas paraulas un recort de la marxa dels poders durant los últims sigles.

Estaba 'l mon conegut baix la influencia de la

civilisació grega y romana. Lo classisme estabacabant la seva gran obra, quant coincidint ab la predicació d' una religió nova, van invadir l' Europa latina los pobles bárbaros que fugian dels frets y de las estepas estérils dels seus paisos. Lo fanatisme religiós per un costat y 'ls instints salvatjes dels invasors, van unir sas forsas destructoras, y dominats per un odi sens exemple en la historta, van emprendre una orgía de devastació, en la qual van desapareixe pera sempre moltas de las obras clásicas. Destruhida la organizació romana, no va naixe cap poder que la suplís y la Europa va esmicolarse de tal manera, que cada hu que manaba deu homens alsaba un castell y's proclamaba senyor de vidas é hisendas. Lo feudalisme no pogué subsistir, puig que 'ls oprimits trevallaren luego per destruhirlo, si bé que no lograren res mes que mudar d' amo. Per combatre als senyor, los servos van apoyarse en lo poder real, y al salvarse d' aquells van caure als peus de la monarquia absoluta.

Y tenim ja 'l mon dominat per lo absolutisme. Pero com la humanitat sempre camina, no va tardar en produhir espurnas com la revolució inglesa, que luego van convertirse en la gran flamarada de la revolució francesa del sigle passat, que va trobar eco en tots los paisos.

Allavoras la humanitat va dirse que no volia fer com avans, limitantse á cambiar d' amo, y va deixar plantejat lo problema del sigle actual, que es lo de fer possible lo gobernat del poble pe 'l poble, armonisant la llibertat ab la autoritat.

Y desde allavoras la humanitat s' ha agitat en vá per resoldre 'l problema. Si treu forsa al poder, vé la anarquia; si per salvarse de la anarquia vigorisa 'l poder, aquest no tarda en aufergar tota manifestació lliberal. ¡Si se n' han fet de probas! ¡Si se n' han ideat de formas constitucionals! Pero com que 'l problema es insoluble dintre del unitarisme, no s' ha conseguit fins ara mes que passar de las revolucions mes frenéticas, á las reacciones mes insensatas; de la autoritat sens límits, á la llibertat desbordada. (Grans aplausos.)

Ocupada la Europa en la resolució del problema en los termes en que l' habia plantejat, no va fixar la atenció en lo que passaba á l' altra banda del Océano. Coincidint quasi ab la gran revolució francesa, se 'n feya un' altra en los territoris de la nova América. La primera, debent lluytar contra tota la vella Europa coaligada, degué concentrarse y darse una organizació ficticia; la segona debent lluytar sols contra sa antigua metrópoli, tant bon punt com hagué conquistat sa independéncia va poder dedicarse á sa organizació interior, y no tingué necessitat d' aquella concentració. Gracias á n' aixó ha succehit que mentres la Fransa, ab son sistema unitari, no ha lograt salvarse de la continua repetició del traspás de la reacció á la revolució, la gran federació nort-americana ha progressat sempre, seguint constantment sa marxa magestuosa. Tant es aixís, que habent comensat tant poch democrática, que en alguns dels Estats s' imposaba la pena de mort als que no professaban la religió oficial, y en altres hi habia la esclavitut mes desfrenada, avansant sempre, no sola va abolir aquella pena, sino que ha plantejat la llibertat de conciencia d' una manera pleníssima; no sols ha millorat la sort dels esclaus, sinó que ha sigut possible que 'l gran Lincoln, retornés la llibertat á tots los que quedaban, declarant d' una plomada abolida la esclavitut en la gran nació americana. (Aplausos.)

Y es que 'ls americans habian encertat á trobar la base de la organizació federativa. Al escriure la constitució federal, van dividir per casualitat—per casualitat s' han realiat molts grans descubriments—lo poder federal en duas cámaras ó cossos, dels quals l' un no es senat, á pesar de portar aquest nom, sino que es lo representant de la varietat mentres que l' altre representa la unitat. A aqueix principi de divisió de la soberania, á aqueixa dualitat de representacions, se deu la subsistencia del federalisme americá, puig que ab tal principi estriba la base científica del sistema.

He dit que la Europa no s' ocupaba de lo que passaba en America, pero no es del tot exacta. Mentras las grans nacions s' entretenían en cantar avuy las glorias de Napoleon emperador, per malherirlo demá desterrat en Santa Elena; mentres totas ellas no pensaban en res mes que en posar avuy un rey, per treurel demá del trono, una nació petitíssima estudiaba cuidadosament la marxa política de la confederació Americana, y aprofitantse de las lliçons que d' ella s' desprenían, al demo-

cratisarse en 1848 per medi d' una Constitució federal, va lograr fundar un sistema perfectament científich; lo sistema polítich del porvenir. Me refeixo á la confederació Suiza.

¿Quin es lo fonament científich del federalisme? Es la idea práctica de que lo que no pot fer un Estat simple, pot ferho l' Estat compost.

Las monarquias absolutas habian trobat un gran expedient per defensarse contra 'ls seus enemichs. Quan totas ellas se trobaban débils y sentian que la terra 'ls tremolaba, habian acudit á la aliansa, y per medi de la aliansa 's defensaban. Los liberals van dirse: si las monarquias absolutas fan aliansas que 'n diuhen santas per oposarse á la invasió de las ideas avansadas, nosaltres podem fer lo mateix creant aliansas que no 'n direm santas, pero que ho serán, puig que per son medi garantisarem la nostra dignitat y las libertats democráticas. (Aplausos.)

¿De que provenia la impossibilitat de conciliar la libertat ab la autoritat, la democrácia ab l' ordre? Venia de que per mes que 's fes dintre del unitarisme, per mes que 's dividís y 's limités lo poder, mentres l' Estat conservaba forsas, estaban totas á sa disposició y la limitació era ineficás en la práctica. ¿Com podia evitarse aquest resultat? De una manera molt sencilla; dividint no sols lo poder sinó la soberanía, y creant una autoritat superior á tots los poders y als representants de totas las soberanías, que 'ls servis de regulador y 'ls impossibilités de extralimitarse, quedan també ella mateixa impossibilitada de tota extralimitació. Aquesta es la base científica del federalisme.

Dintre de la federació cada estat té 'l seu poder propi, que es lo que está frente á frente de la libertat dels ciutadans, pero aquest poder te al seu costat lo poder federal que 'l frenaria sempre que volgués extralimitarse, com frenaria també als ciutadans si 's revelessin. La mútuallimitació basada en la divisió de la soberanía, es lo fonament científich del federalisme.

¿Perqué 's fan las aliansas federativas? Se fan en primer lloch per garantir las libertats públicas y la independència de tots los federats; en segon lloch per obtenir ab major perfecció y economía alguns serveys comuns.

Ab lo dit queda explicat no sols lo fonament científich sino també la base de la organizació del sistema federatiu. No vull extendrem mes, perque haig d' ocuparme d' alguns altres punts importantíssims.

Vull demostrarvos que Espanya en general y Catalunya en particular no tenen mes solució que 'l federalisme.

Espanya es una nació especial, ó millor un agregat de nacions. Suposem que arriba un estranger que ignorí lo que es Espanya, y que viu una temporada en Catalunya. Suposem que no sols nos sent parlar, sino que te de contractar y observa lo nostre modo de ser. Suposem que 'l portem després á una regió andalusa y que allí fa lo mateix que en Catalunya. Si luego li preguntem si ha estat en una ó en duas nacions, nos respodrá sens dubte que ha estat en duas. Y ho dirá ab complert fonament, puig que ho dirá perque haurá observat que tenim llenguas distintas, y lleys diversas, y modo de treballar diferent, y arts, y usos, y costums, y literatura que en res se semblan, y que mes que propias de provincias d' una mateixa nació ho semblan de nacions que res tinguin que veuré unas ab otras. (Aplausos). Espanya es, donch, la nació d' Europa que mes condicions te per la federació. Lo benestar, la tranquilitat, l' ordre que tant necessita, sols pot trobarlo dintre del federalisme. (Grans aplausos).

Y si Espanya en general está disposada pel federalisme, Catalunya en particular ne té una necessitat absoluta. Va haberhi un temps en que 'l nom de la nostra nació assombraba al mon; en que la política de la gran regió aragonesa era de civilisació y d' avens, fentnos poderosos no per la absorció y 'l terror dels pobles ab que tractabam sino per lo cambi d' ideas y de productes. Allavoras anabam á las crehuadas, no per apoderarnos de las claus d' un sepulcre, sino per obrir ab las claus del comerç las portas del extrem Orient. Allavoras teniam héroes del valor civích, com los Fivallers, los Claris y altres, quals héroes son tant escassos en la historia. (Aplausos). Allavoras fins sabiam desfernos dels que 'ns feyan nosa en utilitat de la pátria, y convertint als perdularis que infectaban las nostras ciutats y vilas en almogabars, al netejar lo nostre país, nos proporcionaban epopeyas com la de la expedició á Grecia, que será etern testimoni

de la sabiduría y del tino polítich dels nostres avis, quan podian obrar per son propi impuls y desenvolupar sens trabas lo seu carácter. (Aplausos).

Una altra qüestió clama pel federalisme en Catalunya: la qüestió económica. Vaig á dedicar uns moments á aquesta qüestió, puig que casualment per ella vol ferse per alguns antipátich lo federalisme.

¿Cóm está avuy la industria catalana? Está que no pot estar pitxor. Viu de miracle, puig que l' Estat no li dona res de lo que deuria. Li dona, regatejantla molt, la defensa arancelaria, y la industria no 'n té prou ab tal defensa. Necessita moltes altres cosas per avansar. Necessita camins de tota mena, necessita canals, necessita obras públicas; necessita sobre tot ilustració, puig que sols quant son ilustrats los obrers y 'ls fabricants es quan pot avansar la industria. ¿Dona res d' aixó l' Estat? No. Los nostres camins de ferro son escasos y rudimentaris; no tenim quasi carreteras, y lluny d' instruhir als obrers, procura embrutirlos, no dantlos cap medi d' ilustració.

Aquestos medis protectors que no dona ni pot donar l' Estat unitari, nos los daria 'l federalisme. Avuy trevallem, pero quant hem reunit algun capital, com que 'ns manca la autonomia per esmercarlo en bé del país y en obras públicas, vé 'l govern y d' una manera ó altra logra ferlo passar al Erari. Recordeu una mica y 'm dareu la rahó. Fa alguns anys habiam passat per un periodo económic dels mes prósperos; teniam diners arreconats. Per desgracia habiam abusat del crédito y en un dia dat, que va ser de dol per Catalunya van quebrar totas las caixas y societats. ¿Sabeu la causa d' aqueixa catástrofe económica? No es altra sino que 'ls nostres milions, los ahorros dels nostres suhors, en forma de paper del Estat ó d' emprerit habian servit per sostenir lo sistema madrilenyo de *trampa adelante*. (Aplausos). Fa menos anys, vam tornar á tenir un periodo próspero; tornabam á estar exuberants y ¿qué va succehir? Lo que no podia deixar de succehir. Va inventarse una cosa que van dirne *Banch Colonial*, y aqueixos milions que haurian bastat per posar com un pom de flors la nostra comarca, van passar á las caixas sens fondo de Madrit, sens que fins ara hagi ningú pogut dirnos ahont han anat á parar. Sabem si que no han servit de res útil per Catalunya. (Aplausos).

He dit que 'l govern central nos donaba la defensa arancelaria, y ni aixó 'ns dona. No fa gaire que vam reunirnos en Barcelona y en Manresa; vosaltrés vos reunireu dintre pochos dias, y vull suposarvos que tants esforços donguin algun resultat. ¿Que haurem conseguit? Res mes que aplanar lo conflicte. L' unitarisme no 's donará per vensut y tornarà á la carga tan aviat com nos vegi distrets ó debilitats. ¿Trista situació la de la industria que dependeix del bon ó mal humor d' un ministre ó d' una Junta! ¿Trista situació la d' estar sempre conjurant un perill, que avans d' estar conjurat renaix baix una nova forma!

Dintre del federalisme la cosa fora molt distinta. Establiriam com á condició precisa per ficarnos en lo contracte ó pacte federal, lo reconeixement explícit del dret á la protecció al treball nacional. Exigiriam una cláusula en que aixís s'establís, y aquesta cláusula no podria sino molt difícilment ser modificada.

Com lo federalisme es lo sistema mes conservador de tot lo bo; com no 's pot modificar lo contracte sino mediant la voluntat combinada de la majoria de la nació y de la majoria dels Estats, fora empresa gigantesca l' establiment d' una nova situació económica. (Aplausos).

Peró ¿á que esforçosme? Catalunya ha comprés tant las ventatjas del federalisme, que no diré que tots los catalans siguem federals, pero sí que tots tenim tendència al federalisme. A alguns los espanta la paraula, pero desitjan la cosa, encara que molts d' ells no 'n tinguin conciencia. Aquells que ressussitan la nostra llengua escrita; aquells que recorren las nostras comarcas en busca de monuments de las nostras antigüas glórias ¿que son sino federals? Segur es que en son interior aspiran á tornar á la autonomia de Catalunya.

Habeu vist tots lo que ha passat fa poch. Van veures amenassadas las nostras lleys—(¿may poden sortirnos de las amenassas!)—y vam reunirnos los advocats de la terra. Vaig tenir l' honor de ser un dels reunits, y al dir la immensa majoria de nosaltres, que volem conservar lo nostre dret ab lo propósit de modificarlo demá per posarlo á la altura dels temps d' avuy ¿que deyam sino que som federalistas? ¿Com podriam reformarlas nosaltres

mateixos sino dintre del federalisme? (Aplausos.)

Vaig á acabar ab una observació. Se 'ns diu que l' federalisme nos porta cap enrera, fent renaixe l' esprit local y provincial. L' esprit de *campanar*, com desdenyosament diuhen los centralistas. Si de bona fé ho diuhen, no están al tant de la ciencia d' avuy, de quals tendencias he parlat al principi.

L' esprit de *campanar*... ¡Benehit siga l' esprit de *campanar*, que va produhir la civilisació classica que després de molts sigles de cristianisme, torna á ser la meta del progrés! ¡Benehit siga l' esprit de *campanar* que va portar la noble emulació entre Atenas y las demás ciutats gregas, moltes d' ellas poch mes grans que Girona! L' esprit de *campanar*, l' amor á la regió, va portarnos aquells filòsophs, aquells poetes, aquells artistes que son la gloria de la humanitat. L' esprit de *campanar* va produhir aquelles estátuas de pedra á las que sols faltaba 'l moviment per tenir vida. L' esprit de *campanar* va portar mes tart lo renaixement, que fou lo génesis de la vida moderna. La noble emulació, entre unas pacas y petites ciutats italianas, va darnos un Maquiavelo en política, un Miquel Angel, un Rafael, un Leonardo en pintura y escultura, un Dante en poesia, y grans homes per tot lo que 's necesitaban. L' amor á la localitat no falta may en sos efectes. L' esprit de *campanar* ha produhit totas las civilisacions que 'ns recorda la historia. (Aplausos.)

En contraposició al esprit de *campanar*, dirigiu la vista al esprit unitari. Durant sigles y sigles va haberhi emperadors que van dominar tota l' Assia. ¿Que ha quedat dels sirios, dels medos, dels persas? Ha quedat lo recort d' alguna guerra esteril y cap principi; ha quedat lo nom d' algun capitá, y no 'l de capsabi. ¿Com podian deixar principis ni recorts de sabís aquells imperis, si aufegaban l' esprit de *campanar*, si mataban l' amor al poble y á la provincia? Aquells pobles estaban subjectes á un sol amo, que no permetia mes arts ni mes ciencia, que aquellas que podian recrearlo dintre de son palau. ¡Aquells pobles habian arribat á la mitat que es l' ideal dels que fins ara han fet la desdítia de la nostra patria! (Grans aplausos.)

Per acabar, vos dirigiré una súplica que vaig fer a als federals de Figueras. Lo federalisme suposa que tot Catalunya ha de formar un sol Estat, esborrant la divisió arbitraria á que va subjectarla lo poder central pera dividirnos. Las actuals provincias han de quedar sols com entitats administrativas.

Jo, representant en aquest moment de la provincia de Barcelona, declaro que veig en tots vosaltrés catalans com jo mateix, y vos demano que proclameu la solidaritat de Catalunya, y que dihem ben alt que ha de formar avuy un sol tot, que demá será un dels Estats de la federació Espanyola. He dit. (Grans aplausos y aclamacions.)

CORRESPONDENCIAS PARTICULARES

del DIARI CATALA.

EXCURSIÓ DEL SENYOR PI Y MARGALL

al Ampurdá, Girona y Mataró.

En la darrera correspondencia, publicada avans d' ahir, vam deixar en l' ayre los actes y obsequis de que fou objecte en Mataró lo senyor Pi y Margall. Anem donchs, á dirne alguna cosa.

Al arribar, nos esperaba un sensill emorsar en casa del nostre bon amic senyor Espin, y desde la casa d' aquest vam dirigirnos al saló ó teatro de Euterpe. No teniam ni un minut per perdre, puig que s' habia convocat la reunió per l' hora exacta en que los treballadors de las fábricas descansan per dinar, y debia aprofitarse 'l temps. Aixís fou que després d' una curta presentació feta per lo senyor Vinyas, president del comité, va fer us de la paraula lo senyor Pi y Margall. Va parlar de lo necessitat de regenerar al municipi y á la provincia, demostrant que la centralisació no habia conseguit resultats en cap terreno, ni tant sols en lo de unificar á las diversas provincias espanyolas. Lo senyor Pi va estar clar y contundent y va ser aplaudit ab verdader entusiasme per la gran concurrencia que omplia 'l local.

En la fonda de Monserrat hi habia preparat un

dinar d' un quaranta cuberts, y ab tot que la fonda porta el modest nom d' hostal, va servir d' una manera inmillorable, y ab tant bon gust y tanta exquisitat, que semblava que 'ns trobessim en lo millor restaurant de Barcelona. A postres van haberhi los brindis de costum, iniciantlos lo senyor Vinyas y seguint entre altres los senyors Espín, Rabella, etc., etc. de Mataró y alguns dels que hi habian anat de Barcelona. Lo senyor Pí va tancar los brindis, dedicant lo seu a Mataró, a la industria y a la ilustració general.

Vam visitar lo renommat col·legi de Valldemia, y en ausencia del senyor Director que 's trobava lluny de Mataró, va fernes los honors de la casa lo distingit catalanista senyor Thos y Codina, don Terenci.

Vam visitar totas las dependencias, com aulas, gabinets, museus, dormitoris, etc., etc., y várem poder observar que dintre del sistema en que 's basa 'l col·legi, res deixan que desitjar. Dihém dintre del sistema, y pot ser que un altre dia 'ns ocupém del mateix, adelantant sols avuy que no estém conformes ab la idea de que a la infancia se la subjecti a una vigilancia continuada, que fa neixe la hipocresia, ni se la fassi objecte d' una eterna suspicacia que impedeix lo desarrollo natural de las facultats intelectuales y morals de las criaturas y jovens.

De la fàbrica cooperativa «La Obrera Mataronesa» vam sortirne completament satisfets. Dintre de sas vastas quadras vam veure que fins los obrers que 's dedican a treballs penosos mostraban l' orgull l·legitim de ser membres d' una associació que 'ls dona un ben estar relatiu. Lo que mes va agradarnos, es que al costat de la fàbrica hi hagi la biblioteca, l' estudi y altres elements d' ilustració, sostinguts per la mateixa societat. La ilustració es l' única que pot portar la regeneració al obrer y la verdadera protecció a la industria. Un aplauso a tots los associats y en particular al director senyor Pagés, ab qual amistat nos sentim honrats. ¡Endavant sempre!

Avans de anar al tren, vam visitar un forn de vidre, presentant varias operacions y sent obsequiats ab alguns objectes de vidre dels que van fabricarse a la nostra presencia. En lo tren de las tres de la tarde vam retornar a Barcelona, sent saludat lo senyor Pí en varias estacions del trànsit.

En la del Masnou hi havia un numerós grupo de amichs polítics d' aquesta població y de Alella, y en la de Badalona estava plé tot l' anden.

Deixo per un altre dia los comentaris a que 's prestan las excursions del senyor Pí y Margall per Catalunya, y ab lo present párrafo dono per terminada la descripció de la verificada al Ampurdá, Girona y Mataró.

Madrid 2 de Juny.

Encara no s' ha resolt res sobre la disolució de las actuals Córts y convocató para las próximas. Lo decret sembla que ja está firmat y 's pensá en publicarlo avans d' ahir, fixant para eleccions lo dia primer d' Agost, y tant es aixís que un dels ministres ho avisá al periódich *El Siglo* y aquest ho digué com a cosa indubtable en los següents termes:

«Avuy publica *La Gaceta* lo decret de disolució de las Córts que veuran nostres lectors en altre lloch d' aquest número.» Y tal decret no aparegué perque en Sagasta se resisteix a resoldre res sobre aquest punt sense fixar definitivament los candidats. Los constitucionals retxassan en provincias als candidats fusionistas que no son de la seva procedencia y mentres tant en Martinez Campos y l' Alonso Martinez exigeixen per lo menos 50 diputats dels seus; número a son judici, suficient para subjectar fins parlamentariament als constitucionals.

No hi ha dupte que aqueixa qüestió se va posant grave y per lo tant podria brotar una crisi de cop y volta apesar de que en Sagasta treballa ab sos amichs para evitarla, recordantlos com, qué y de quina manera vingueren al poder. La ambició te als constitucionals en una gran ceguera perque veuen que avuy los hi costa poch de satisferla tenint a sos amichs en lo poder; la major part d' aquestos están estimulats per en Balaguer, Lopez Dominguez y altres descontents.

Altre del assumptos que discuteixen ab calor los ministres es la tornada, del generals, gefes y oficials demócratas al servey. D' aquets ni han molts que

van ser donats de baixa, no tots certament per compromisos y treball revolucionaris, puig que alguns van anarsen al extranger voluntariament y allí s' están encara fent lo paper de mártirs y victimas de las vicisitudes de la pátria. En fi, aquestos y 'ls altres han de tornar al servey segons vol en Sagasta; pero en Martinez Campos exigeix que ho sollicitin los interessats al ministeri de la Guerra, ja que alguns d' ells retxassan aquest medi humillant. En tot aixó hi ha molta farsa barrejada, pero con aixó ho compremem solsament los que coneixem bé la política y la vida dels polítics ja sigan de frach ó d' espasa, lo govern tindrà que transijir y tots tornarán al escalafon.

Ahir hi hagué Consell de ministres, ni ha hagut aquest dematí y aquesta tarde hi tornan: lo motiu es per la qüestió de disolució de Córts a la que s' hi oposa l' Alonso Martinez volent que 's compleixi 'l precepte constitucional; es dir, que 's reuneixin las actuals Corts avans de finir lo mes de Juny para presentar los pressupostos, ab lo fi sens dupte de obligar als constitucionals a que votin als candidats centralistas ó en cas contrari presentar avans una crisis a favor de 'n Posada Herrera que inspira mes confiança als conservador y fins al mateix don Alfons.

En lo meeting abolicionista celebrat anit en lo Teatro de la Opera se pronunciaren brillants discursos. Se rebé un telégrama de algunas damas negras de Haití, residentas en Paris, felicitant a la societat. Lo tó dels discursos signé molt radical com ho demostren aquestas paraulas de 'n Rodriguez. «Si doném la llibertat a Cuba, Cuba seguirá sent espanyola. Si no li doném, se separará d' Espanya y tindrà rahó para ferho: *Ubi libertas, ibi patria.*—X. de X.

SECCIÓ OFICIAL.

AJUNTAMENT CONSTITUCIONAL DE BARCELONA.—Lo Ajuntament de ma presidencia, en consistori de 10 del corrent mes, acordá 's verifiqui immediatament lo cambi de numeració dels carros d' aquesta ciutat y son terme municipal, concedint al efecte lo plas de trenta dias para que 'ls duenyos dels mateixos pugan adquirir las novas taulillas de numeració que s' facilitarán en la Inspecció de carruatges, per lo preu de duas pessetas cinquanta céntims cada una; acordántse, al mateix temps, que para 'ls efectes del pago del arbitri corresponent, se forma un nou registre de de carros de transport per compte agena, ademés dels que avuy existeixen, qual clasificació deurá efectuar-se mediant la presentació per los respectius interessats, del recibo de la contribució industrial corresponent al actual exercici económic.

En sa conseqüencia, s' s' posa en coneixement del públich, que lo citat plas se contarà desde lo dia de demá primer de Juny fins lo trenta del propi mes, durant lo qual los duenyos dels citats carros podran acudir a la Inspecció de carruatges, a verificar la inscripció en los corresponents registres y adquisició de la respectiva taulilla.

Barcelona 31 de Maig de 1881.—Lo Alcalde constitucional accidental, Pere Casas.

Defuncions.—Desde las 12 del dia 2 fins a las 12 del dia de 3 Juny de 1881.

Casadas, 4.—Casats, 5.—Solters, 1.—Solteras 0.—Viudos, 1.—Viudas, 3.—Noys, 5.—Noyas, 4.—aborts, 1.—Naixements: Varons, 6.—Donas, 6—

SECCIÓ COMERCIAL.

PORT DE BARCELONA.

Embarcacions entradas en lo dia d' ahir.

De Cardiff, v. francés Perrique, ab 200 pipas vuidas.

De Liverpool, v. Pinron, ab varios efectes y senyors de tránsit

Ademés 6 barcos menors ab 278 pipas vi para trashedar.

Despatxadas.

Pera Bengen v. Zaritza.

> Liverpool v. Tér.

> Tarragona v. Pinron.

> Palma v. Julio.

> Aguilas p. g. Lancero.
> S. Felu b. g. Mercedes.

Ademés 13 barcos menors ab efectes y lastre.

TELEGRAMAS COMERCIALS.

Liverpool 2 Juny de 1881.

Ventas de cotó 12,000 balas.

Disponibles alsan.

Nova York 1 Juny.

Cotó, 10 15 16

Arribos 21000 balas en 5 dias.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA DEL DIA 2 DE JUNY DE 1881.

Londres. a 90 d. fecha, 48'45 per 5 ptas.

Paris, a 8 d. vista 5'05 1/2 p. per id.

Marsella, 8. d. vista 5'05 1/2 p. per id.

8 dias vista.		8 dias vta.	
Albacete...	3 1/4 dany.	Málaga...	3 1/4 dany.
Alcoy...	3 1/8 »	Madrid...	5 1/8 »
Alicante...	5 1/8 »	Murcia...	5 1/8 »
Almeria...	5 1/8 »	Orense...	1 »
Bar' joz...	1 1/2 »	Oviedo...	1 1/2 »
Bar' zo...	1 1/2 »	Palma...	5 1/8 »
Burgos...	1 »	Palencia...	1 »
Cadix...	5 1/8 »	Pamplona...	5 1/8 »
Cartagena...	5 1/8 »	Reus...	1 1/4 »
Castelló...	5 1/8 »	Salamanca...	1 »
Córdoba...	1 1/2 »	S. Sebastia...	5 1/8 »
Corunya...	1 1/2 »	Santander...	5 1/8 »
Figueras...	5 1/8 »	Santiago...	1 1/2 »
Girona...	5 1/8 »	Sevilla...	5 1/8 »
Granada...	7 1/8 »	Tarragona...	1 1/4 »
Hosca...	3 1/4 »	Tortosa...	3 1/4 »
Jerés...	5 1/8 »	Valencia...	3 1/8 »
Lleyda...	5 1/8 »	Valladolid...	7 1/8 »
Logronyo...	3 1/4 »	Vigo...	1 1/2 »
Lorca...	7 1/8 »	Vitoria...	3 1/4 »
Lugo...	1 »	Saragossa...	5 1/8 »

EFFECTES PUBLICS.

Tít. al port, del deute cons int. 54'25 d. 24'27 1/2 p.
Id. id. exterior de 1867 25'65 d. 25'75 p.
Id. id. amortizable interior, 43'25 d. 43'30 p.
Cb. para sub. a fer-car. de totas em. 47'25 d. 47'50 p.
Id. del Banch y Tesor, Série int. 101'50 d. 101'75 p.
Id. id. série exterior 101'75 d. 102'00 p.
Id. Tresort sobre prod. de Azuñas 101'25 d. 101'50 p.
Id. del Tresor Isla de Cuba 98'35 d. 98'50 p.
Bonos del Tresor 101'50 d. 101'75 p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona. 196'00 d. 000'00 p.
Societat Catalana General de Credit 182'00 d. 193'00 p.
Societat de Credit Mercantil. 58'00 d. 58'25 p.
Banch Hispano-Colonial 93'00 d. 93'35 p.
Feal Com. de Canalizació del Ebro 13'50 d. 13'75 p.
Carro-carril de Barcelona a Fransa 143'00 d. 144'50 p.
Id.—Almansa Valencia y Tarragona 000'00 d. 000'00 p.
Id.—Medina Samora y Orense a Vigo. 81'25 d. 81'50 p.
Id.—Nort d' Espanya 126'00 d. 126'25 p.
Id.—Madrid a Saragosa y Alicante. 000'00 d. 000'00 p.
Id.—id. id. id. 003'00 d. 000'00 p.
Id.—de Mollet a Caldes.
Tran-via e Barcelona a Gracia.
Id. de id. a Sans. 000'00 d. 000'00 p.
Id. de id. a Sant Andreu.
Id. del Ensanche.
Aguas subterráneas del Llobregat. 00'00 d. 00'00 p.
El Veterano, societat minera.

OBLIGACIONS

Impréstit Municipal. 100'50 d. 101'00 p.
Id. id. emiso 1ª Janer 1880. 99'00 d. 99'50 p.
Id. Provincial. 105'75 d. 106'00 p.
Fer-car de Barc. a Saragossa 113'75 d. 114'25 p.
Id.—id. Série A de 500 ptas. 63'00 d. 63'25 p.
Id.—id. Série B. de 475 ptas. 63'25 d. 63'75 p.
Id.—Nort-Espanya prioritat Barcelona 66'85 d. 67'15 p.
Id.—Tar. a Barna. y Fransa 108'00 d. 108'25 p.
Id.—T. a M. y B y de B. G. 102'40 d. 102'50 p.
Id.—Barcelona a Fransa per Figueras 66'50 d. 66'75 p.
Id.—Y minas S. Joan de las Abadesas. 93'85 d. 94'15 p.
Id.—Grau a Alm. y Alm. a Val. y Targ. 53'00 d. 53'25 p.

ELEGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrid, Paris y Londres.

Madrid.—Consolidat interior. . . . . 24'25

> Subvencions. . . . .

> Amortizable. . . . .

> Bonos. . . . .

Paris.—Consolidat interior. . . . . 22'75

> exterior. . . . .

BOLSI. (Segons nota de la casa Espinach).—A las deu de la nit quedaba lo Consolidat a 24'12 1/2,

diner y 24'15 paper.

Accions B.-H. Colonial 93 1/8 sense cupó.

Nortes 125 paper.

SECCIÓ DE ANUNCIS.

**ENTERROS,
FUNERALS Y ANIVERSARIS,**

ANUNCIATS PER AVUY 4.

Don Francisco Fulladosa y Vieta.—Aniversari missas á las 9 mati; totas las missas de 9 á 12, en la parroquial de nostra senyora de la Mercé.

Donya Josefa Juliá y Fabregas.—Primer aniversari missas á las 9 mati; totas las missas de 9 á 12, en la iglesia de Santa Clara.

Donya Francisca Pou y Sallent.—Enterro ofici de cos present á dos quarts de deu, casa mortuoria carrer del Pi, 16 tercer, per acompanyar lo cadávre á la iglesia de nostra senyora del Pi y de allí al Cementiri.

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntat del pacient ab l'Elixir de Garriga.

De venda en sa farmácia, carrer de Sant Antoni Abat, núm. 25.

GÉNEROS de punt del país y estrangers, de Madalena Piella de Agues, Quintana 12. entrant per lo carrer de Fernando VII: únitament se despatxa 'ls dias laborables.

FRANCISCO NEL-LO SERRA.

Carbons minerals inglesos per totas las industrias. Especialitat en los carbons pera las fornals.

Guanos lligitims del Perú.

Sofres refinats en torres y móltos.

TARRAGONA.

**EN CAP PART COM EN LA
RELOTJERIA**

del Carrer de Ponent,

cantonada al carrer del Carme, se fan las composturas molt baratas, per dificiles que sigan, aseguranles per un any.

NOVA BARCELONESA.

Confiteria y Comestibles

DE

FELIU GERMANS.

Gran abundant de vins, formatxes capses per dulces, xocolates, tes y cafés. Carrer de la Ciutat, 8.

*Superioritat y pureza en tots los articles,
procedents de la acreditada fábrica*

D. ANTONI BRAGULAT.

NOVA Y LUXOSA CERVESERIA-GAMBRINUS

Passatge de Arajol.—Lleyda.

Omitim fer pomposas promesas, convensuts de que 'l públich está cansat d'ellas y coneix lo que signifcan. Oferim si, dar repetidas probas á cuantas personas se dignin honrarnos ab sa assistencia, de que conservarem lo bon nom y credit de la Casa BRAGULAT, servint tots los nostres articles ab economia, puntualitat y esmero.

GASEOSAS. CERVESAS en CHOP y CANETS; SIFONS de carbónica y de diferents xarops.

Al per major y menor.

Passatge de Arajol, 1.ª porta entrant per la carretera.

EL AGUILA.

PLASSA REAL,

NUM 13.

GRAN BASAR DE ROBAS FETAS.

SURTIT ESPECIAL DE GÉNEROS PERA MEDIDA

Sucursals en Madrid, Cadiz y Sevilla.

Ventas al per major y menor

PREUS FIXOS

CASA DE CONFIANSA, PLASSA REAL 13

Queda completat lo grandió y variat assortit pera la present estació, lo mes vast, rich y barato que s' ha presentat, puig considerant que lo verdader negoci está en vendre molt y barato, per aixó s' han fet grans rebaixas en benefici del públich segons podrá veurer la present nota de preus.—Los géneros de las millors fábricas.

Trajos complets de cotó, dril crú y colors de 40 á 110 rals.—Trajos complets de llana, melton, jergas y tricots de 80 á 280 rals.—Pantalons llana, jerga, tricot, panyo y elasticotin de 28 á 430 rals.—Pantalons cotó, dril crú, blanch y colors de 14 á 50 rals.—Armillas llana, jerga, tricot, panyo y elasticotin de 16 á 80 rals.—Armillas cotó, dril crú blanch y colors de 10 á 30 rals.—Armillas reps y piqués blanchs y colors de 20 á 50 rals.—Xaqués panyo elasticotin de 100 á 250 rals.—Levitas crusadas panyo y elasticotin de 170 á 320 rals.—Sachs y sobretodos de estiu y mitx temps de 80 á 300 rals.—Xaqués llana, tricot y jerga de 44 á 170 rals.—Americanas llana, jerga, tricot, panyo y elasticotin de 44 á 170 rals.—Americanas cotó, dril crú, blanch y colors de 20 á 70 rals.—Xaqués y americanas alpaca orleans de 44 á 120 rals.—Batas piqué, batista y sederias de 60 á 140 rals.—Frachs panyo negre de 170 á 300 rals.

Tot construhit de nou y confeccionat ab la eleganc y esmeiaro que tant te acreditat aquest grandió establiment, prim en sa er classe en Espanya, y al nivell de las millors casas del Estranger, tant pre sa organisació com per la bona confecció de prendas.

FÁBRICA

DE

FARINA DE GALETA

Y PULVERISACIÓ DE TOTA CLASSE

DE

MINERALS, DROGAS Y ARTICLES COLONIALS

MOTOR A VAPOR

De RAFEL DEXEUS.—Carrer de Sicilia, núm. 187.

AGENCIA DE NEGOCIS.

Tantarantana, 4, 1.ª

Aquesta nova casa qu' s' obra al públich es cuida de fer despatxar ab actitud tota classe d' espedients.

Estará oberta tots los dias de 9 á 1 y de 3 á 7.

TRAJOS DE ENTRETEMPS 8 DUROS

Se garantisa la duració del género y permanencia del colorit de tots los del país, inclosos los trajos de 8 duros, tant com sos semblants extrangers, Entrada lliure en la secció de géneros del país.

AL LLEO ESPANYOL, Rambla de Santa Mónica, 8.

COMPETENCIA SENS RIVAL. SOLUCIÓ CASES

En la acreditada sabateria de Anton Oliveras s' han rebut 25,000 parells de calsat de totes classes, fabricat ab tota perfecció, y esmero segons los adelantos de las millors fábricas d' Espanya, no habent reparat en sacrificis de cap especie al objecte de poder complaure a totes las personas en general.

Carrer dels Tres-Llits, núm. 6.—Barcelona..

IMPORTANT Lo acreditat *Gabinet de curacio* dels Drs. Costa y Monedero, ahont continuan tractantse per complert éxit totes las manifestacions sifiliticas y venéreas, herpes' enfermetats de la orina y el cancer de la matris, s' ha traspassat al Carrer de Mendizabal, 28, 2.

ALS MATRIMONIS QUE DESITXIN TENIR FILLS.

Veuran satisfets sos desitxos usant lo *Licor de Rebeca*, acompanyat de un tractament especial é infalible. No se cobren honoraris hasta veure conseguir l' objecte. Mendizabal, 28, 2.

ALS CONSUMIDORS DE MEL.

Lo confiter y comissionista, Anton Bellera, de Tremp, proporcionarà mel superior á preus molt cómodos. Tindrà especial gust en servir bé y barato á tots cuants li 'n fassin demadas.

TELÉGRAMAS PARTICULARS.

Madrid 2, á las 5'30 tarde.—En lo Consell de ministros presidit pe'l rey s' han tractat assumptos d' escás interés. S' ha parlat de política nacional y extranjera; s' ha confirmat l' indult d' un reo de mort sentenciat en Cuba; s' ha acordat treure á subasta los ramals dels ferro-carril de Salamanca á la frontera portuguesa y s' ha parlat del efecte causat en la opinió pública pe'l Centenari de 'n Calderon y dels incidents ocorreguts ab motiu de las festas.

Bolsa.—Consolidat, 24'45.—Bonos, 101'65.—Subvencions, 47'90.

Madrid 2, á las 5'45 tarde.—Després del Consell se reuniren los ministros, segons se creu, pera tractar de la fetxa de la disolució de las Cortes y pera acordar l' indult als periodistas sollicitat per la comissió de periodistas espanyols y extranjers.

Madrid 2, á las 6'15 tarde.—La *Mañana* crida l' atenció sobre la comissió especial arancelaria, que en duas horas resolgué casi per unanimitat lo dictamen casi contrari al vot particular dels senyors Sert y Casanova. L' element fabril lo representaba únicament lo senyor Gomez Rodolfo, que votá en contra del dictamen.

Madrid 2, á las 9'15 nit.—La conferencia que celebraran en la frontera los senyors Ruiz Zorrilla, Martos y altres radicals, se verificará lo 11 de aquest mes, á causa d' ocupacions ineludibles del senyor Montero Rios.

La fragata «Sargossa» ha sortit avuy de La Goleta ab rumbo á Cartagena.

Segon *El Correo*, lo 15 del actual se publicarà lo decret de disolució de las actuals Cortes y de convocatoria de las novas.

Madrid 2, á las 10 nit.—Una comissió de catalans presidida per lo senyor Balaguer, ha conferenciat avuy ab lo senyor Sagasta, sobre assumptos relacionats ab la reforma dels Arancels.

Se creu que la esquadra d' instrucció anirà á Tunes, en lo cas de que se compliquessin los assumptos d' aquella Regencia.

Madrid 3, á las 5 tarde.—Los círculs conservadors se mostran alborossats per los rumors de crisis, que 's desmenteixen rotundament en los centros oficials.

Lo banquet de la Alhambra, que deu tenir lloch

aquesta nit, se compondrá de 90 cuberts. Hi parlarán los senyors Cánovas, Castelar y Martos.

Bolsa.—Consolidat, 24'30.—Bonos, 101'65.—Subvencions, 47'75.

Madrid 3, á las 6 tarde.—Los progressistas-democráticos censuran durament la coalició de constitucionals, conservadors y posibilistas, pera derrotar la candidatura del senyor Salmeron á la Presidencia de la Academia de Jurisprudencia.

La majoria dels periódichs s' ocupan de la disolució de las Cortes, assegurant que se disoldrán lo dia 15 del actual, pero ré hi ha acordat en definitiva.

La societat Maquinista Terrestre y Marítima de Barcelona se encarregará de la construcció del pont sobre lo Ebro.

Madrid 3, á las 6'10 tarde.—La correspondencia del general Blanco confirma la existencia de negres insurrectes en Centfochs, qui 'ns foren completament disolts.

Un telégrama de Totana (Múrcia) participa el desbordament del Guadalentin, habent tingut las aigües una crecscuda d' un metro.

S' ha que la Universitat de l' Habana tinga iguals facultats y atribucions que l' Universitat de Madrid.

Madrid 3, á las 9'45 nit.—Demá 's publicarà un Real decret destinat á regularisar los gastos y 'ls comptes de material de tots los ministeris.

L' Institut de Lleyda ha obtingut un premi en la Exposició de plantas y flors.

Se indica per lo patriarcat de Indias al senyor bisbe de Cádiz.

Madrid 3, á las 9'45 nit.—Los senyors Sagasta y Camacho han celebrat una conferencia pera tractar dels desitxos expressats per los productors catalans sobre la reforma dels Arancels.

Es probable que 's concedeixi indult á D. Fermin Salvoechea.

Demá farán una visita al Escorial lo rey y l' infant duch de Montpensier, regressant lo mateix dia á n' aquesta cort.

En lo Consell que 's celebrarà demá se resoldrà la qüestió de si 'ls delictes sobre'l joch prohibit deuen ser somesos resoltament á la sanció que imposa 'l Códich penal.

Paris 2.—Lluisa Michel y Maria Deraisme presentaran sa candidatura pera las próximas elecciones de diputats. Los intransigents treballan pera apoyarlas.

DE CLORHIDRO FOSFAT CALS.

Unica aprobada y recomanada per la Real Academia de Medicina y demes corporacions métricas, que la recomanan eficazment com lo mes poderós dels reconstituyents, pera los cassos de debilitat general, cloross-raquitisme, tisis, falta de appetit, etc, substituint ab ventaja á la de COIRER.—Al per major farmacia de Teodoro Aviñó, Plassa de la Llana, 11.—Barcelona.

BESCUITS VIÑAS

ADMETLLATS á la Canyella, á la Vainilla, á la Yema y al Llimó. De venda en las confiterias y tendas de comestibles.—Diposit, 16, Avinyó núm. 16.

GRANS SALONS DE FLOKA.

Café restaurant y gran saló de ball, situat en la carretera de San Cugat mes amunt dels Jusapets.

Servey esmerat en lo local y á domicili; los que desitjin encomenar esmorsars ó dinars per tantas personas com vulguin, poden dirigirse á la Administració d' aquest Diari, Fernando, 32, 1er, ab un dia d' anticipació.

Lo dissapte se llegirá en lo Senat lo dictame sobre lo escrutini per circunscripcions.

La primcesa Estefania, resent casada ab lo arxiduch Rodolf d' Austria, está gravement malalta.

La esquadra inglesa del Mediterrá se dirigeix al Africa septentrional.

Paris 3, á las 5 tarde.—Regna gran animació en lo Senat, ahont se ha reunit la Comissió que entent en lo projecte de ley de Mr. Bardoux, establint lo escrutini per circunscripcions.

Se ha llegit lo dictament del ponent M. Wadhington, en lo qual se desetxa pura y simplement la ley citada. Mr. Labiche, sollicitá de la Comissió que s' enterés de duas esmenas, pero á pesar de haber abogat en pró d' aquesta pretensió M. Milland, la comissió 's negá á discutir las. M. Labiche presentarà ditas esmenas quan lo Senat discuta lo dictamen, que ja se ha entregat á la mesa de la Alta Cámara. Lo dijous comensaran los debats.

Las noticias de Tunes careixen de importancia.

Paris 3.—S' ha presentat al Senat lo dictamen de la comissió desfavorable al escrutini per llista.

Lisboa 3.—La resolució adoptada per lo Govern d' Espanya referent al ferro-carril de Salamanca, ha sigut acullida ab alegría tant en aquesta capital com en Oporto y Coimbra. Las Cortes han autorisat al Rey don Lluís pera que pugua traslarse á Madrid, ab objecte d' assistir á la inauguració del ferro carril hispano-portugués per Malpartida y Cáceres.

AFECCIONS METEOROLOGICAS.

BARCELONA.

Dia.	Hora.	Termómetro Centigrado.	Barómetro Aneroides.	Higrómetro Sausure.
2	10. n.	19	765	84
3	7. m.	18	765	83
	2. t.	25	766	81

SOL.—Ix á 4h 27' M.—Se pon á 7h 29' T.

LLUNA.—Ix á 11h 2' T.—Se pon á 12h 29' M.

Imp. de Oliveres, á c. de Xumetra, Sta Madrona 7.